

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
GRAD TUZLA
JU CENTAR ZA SOCIJALNI RAD TUZLA

PROGRAM RADA
JU CENTAR ZA SOCIJALNI RAD TUZLA
ZA 2019. GODINU

Tuzla, decembar 2018. godine

SADRŽAJ

UVOD

1. NADLEŽNOSTI CENTRA

2. SOCIJALNA ZAŠTITA

2.1. OSNOVNA PRAVA LICA SA INVALIDITETOM

2.2. NOVČANA I DRUGA MATERIJALNA POMOĆ

2.2.1. STALNA NOVČANA POMOĆ

2.2.2. NOVČANA NAKNADA ZA POMOĆ I NJEGU

2.2.3. JEDNOKRATNE NOVČANE POMOĆI

2.2.4. INTERVENTNE NOVČANE POMOĆI

2.3. USLUGE SOCIJALNOG I DRUGOG STRUČNOG RADA

2.4. PORODIČNA ZAŠTITA

2.5. SMJEŠTAJ U DRUGU PORODICU

2.6. SMJEŠTAJ U USTANOVE SOCIJALNE ZAŠTITE

2.7. VANINSTITUCIONALNI OBLICI SOCIJALNE ZAŠTITE

3. ZAŠTITA CIVILNIH ŽRTAVA RATA

4. ZAŠTITA PORODICE SA DJECOM

5. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

6. RAD NA PREVENCIJI I SPREČAVANJU NEGATIVNIH DRUŠTVENIH POJAVA

6.1. RAD SA ODGOJNO ZAPUŠTENOM I DELIKVENTNOM DJECOM I OMLADINOM

6.2. NASILJE U PORODICI

6.3. TRGOVINA LJUDIMA

6.4. SKITNJA I PROSJAČENJE

7. OSTALE AKTIVNOSTI

7.1. POSREDOVANJE U RAZVODU BRAKA

7.2. POSREDOVANJE U RADU SA OSUĐENIM LICIMA I NJIHOVIM PORODICAMA

7.3. IZRADA SOCIJALNE KARTE GRADA TUZLA

7.4. UNAPREĐENJE INFORMATIČKO TEHNIČKE OPREMLJENOSTI CENTRA

7.5. ADMINISTRATIVNO - TEHNIČKI POSLOVI

8. SARADNJA SA OSNIVAČEM I DRUGIM SUBJEKTIMA

9. ZAPOŠLJAVANJE, STRUČNO USAVRŠAVANJE I EDUKACIJA RADNIKA

10. MATERIJALNO - TEHNIČKO JAČANJE I OPREMANJE

11. REALIZACIJA PROJEKATA

ZAKLJUČAK

UVOD

JU Centar za socijalni rad Tuzla je ustanova čiji je osnivač Grad Tuzla i koja svoju djelatnost obavlja poštujući odredbe federalnih i kantonalnih propisa koji uređuju oblast socijalne zaštite, zatim poštujući odredbe i okvire Zakona o trezoru¹ i sistema trezorskog poslovanja u okviru kojeg Ustanova posluje, te čitav niz zakonskih i podzakonskih akata kojima su uređene specifične pojave u sistemu socijalne zaštite.

Djelatnost Centra za socijalni rad Tuzla u 2019. godini odvijat će se prije svega u skladu sa propisima koji ovu oblast uređuju, kao i u skladu sa programskim ciljevima i sadržajima socijalne i dječije zaštite na području koje pokriva ova Ustanova. Navedeno je u kontinuitetu zavisno od cjelokupnih društvenih kretanja koja će uslovljavati proces rada i prilagođavanje novonastalim uslovima, a posebno od finansijskih sredstava koja će biti raspoloživa u okviru Budžeta Federacije BiH, Budžeta Tuzlanskog kantona i Budžeta Grada Tuzla.

Osnovna koncepcija Programa je da se u politici provođenja socijalne zaštite za građane Grada Tuzla nastavi sa pružanjem svih vidova zaštite i pomoći građanima koji se nalaze u stanju socijalne potrebe, ali u isto vrijeme pružanje pomoći i usluga građanima sa evidentnim problemima socijalne i druge naravi, posebno sa aspekta problema u porodici i poremećenih porodičnih odnosa, odnosno problema i pojava kada su u pitanju različiti oblici maloljetničkog i međuvršnjačkog nasilja. Poseban segment rada Ustanove će biti baziran na primjenu Zakona o zaštiti od nasilja u porodici² kao i Protokola za postupanje u slučajevima prosjačenja, skitnje, radne eksploatacije i drugih vidova zloupotrebe djece na području TK a sve u saradnji sa ostalim organima vlasti i institucijama sistema.

U cilju povećanja efikasnosti rada kao i podizanja nivoa pružanja usluga socijalne zaštite Centar će primjenjivati polivalentni timski rad s ciljem da se svaki slučaj temelji na pomoći i sagleda na osnovu prakse, psihološko - pedagoških i socijalno - pravnih saznanja.

Svoje aktivnosti iz utvrđenog djelovanja rada i propisane nadležnosti Centar će realizovati putem stručnih timova i samostalnih referenata, što će u organizacionom smislu činiti zaokruženu cjelinu za obavljanje predviđenih poslova Centra.

1. NADLEŽNOSTI CENTRA

Nadležnosti Centra za socijalni rad proizilaze iz odredbi Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom FBiH³, Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom TK⁴, Porodičnog zakona F BiH⁵, Zakona o zaštiti od nasilja u porodici F BiH⁶, Zakona o hraniteljstvu⁷ i drugih propisa.

Shodno navedenim propisima nadležnosti Centra su:

- usluge socijalnog i drugog stručnog rada;

¹ Službene novine FBiH broj:26/16

² Službene novine FBiH broj: 20/13

³ Službene novine F BiH broj: 36/99, 54/04, 39/06 i 14/09

⁴ Službene novine TK broj: 12/00, 5/02, 12/03, 8/06

⁵ Službene novine FBiH broj:35/05

⁶ Službene novine F BiH broj: 22/05 i 51/06

⁷ Službene novine FBiH broj: 19/17

- realizacija poslova zaštite porodice i pružanja stručne pomoći u zaštiti prava i interesa djece i ostalih članova porodice, u rješavanju sporova između članova porodice kao i u svim drugim slučajevima poremećenih bračnih odnosa;
- pružanje savjeta roditeljima po pitanjima vezanim za prava i dužnosti roditelja i djece;
- pružanje pomoći roditeljima u sređivanju njihovih socijalnih, materijalnih i ličnih odnosa, kada to interesi djece zahtijevaju;
- vršenje nadzora nad ostvarivanjem roditeljskog staranja u svim slučajevima gdje to bude neophodno, na osnovu odgovarajućih programa;
- zaštita djece bez roditeljskog staranja regulisanjem odgovarajućih oblika, mjera i usluga socijalne i porodičnopravne zaštite;
- smještaj djece u druge porodice;
- edukacija potencijalnih hranitelja i hraniteljskih porodica;
- provođenje postupka usvojenja;
- smještaj starih lica u ustanove socijalne zaštite;
- smještaj starih lica u druge porodice;
- obilazak i nadzor svih lica smještenih u ustanove socijalne zaštite;
- vaninstitucionalni oblici smještaja djece i odraslih;
- zaštita porodice sa djecom u finansijskom smislu (dječiji dodatak, pružanje pomoći djetetu i majci porodilji, itd.);
- davanje mišljenja sudu u postupcima oduzimanja i ograničenja roditeljskog staranja;
- regulisanje starateljstva nad maloljetnim licima;
- regulisanje starateljstva za odrasla lica kojima je oduzeta poslovna sposobnost;
- regulisanje poslova starateljstva za posebne slučajeve;
- zaštita civilnih žrtava rata;
- provođenje postupka i odobravanje novčane i druge materijalne pomoći ostalim licima koja su u stanju socijalne potrebe;
- provođenje postupka i odobravanje jednokratnih novčanih pomoći u slučaju smrti jednog ili više članova porodice, povratnicima sa liječenja, otpuštenih sa izdržavanja kazne zatvora i drugi;
- zdravstvena zaštita pojedinih kategorija građana;
- rad sa odgojno zapuštenom i delikventnom djecom i omladinom;
- prevencija nasilja u porodici;

- rad na sprečavanju trgovine ljudima;
- rad na sprečavanju skitnje i prosjačenja;
- savjetodavni rad prilikom sklapanja i razvoda brakova;
- obrada maloljetnih počinitelja krivičnih djela sa prijedlogom odgojne mjere institucionalnog ili vaninstitucionalnog karaktera, i izvršavanje mjera pojačanog nadzora organa starateljstva i mjera pojačanog nadzora roditelja odnosno staratelja;
- rad sa osuđenim licima i njihovim porodicama, itd.

Problematika socijalne zaštite je vrlo obimna, po vrsti raznolika i u svojoj suštini komplikovana, te će i u narednom periodu zahtijevati primjenu različitih metoda upravnog, socijalnog, pedagoškog, psihološkog, sociološkog i drugog stručnog rada. Pored navedenog u kontinuitetu se povećava obim poslova i nadležnosti Centra donošenjem određenih propisa na nivou entiteta ali i kantona, s tim da isto ne bude praćeno adekvatnom materijalnom i drugom podrškom resornih ministarstava. Vrlo često se Centar dovede u situaciju da ne može adekvatno odgovoriti socijalnim potrebama građana niti može na odgovarajući način preventivno djelovati u pravcu smanjenja sociopatoloških pojava i pomoći porodici u provođenju njenih funkcija. U propisanim standardima je predviđeno da na četiri hiljade građana u Centru bude zaposlen jedan socijalni radnik. Budući da Grad Tuzla trenutno broji preko stotinu dvadeset hiljada ljudi, po tim standardima, u Centru za socijalni rad u Tuzli trebalo bi biti zaposleno trideset socijalnih radnika, a zaposleno ih je svega 12, od čega su dvije radnice na porodijskom odsustvu, te shodno tome trenutno je Centru na raspolaganju deset socijalnih radnika. Takođe, u Centru postoji nedovoljan broj i drugih stručnih radnika (pravnik i psihologa) uzimajući u obzir činjenicu da je prema usvojenim federalnim standardima propisano da na 20.000 stanovnika u Centru radi jedan dipl.pravnik, te da na 15.000 stanovnika radi jedan psiholog i jedan pedagog. Ove poslove u Centru trenutno obavljaju 3 diplomirana pravnik, jedan psiholog i dva psihologa pedagoga. Očekujemo da će nadležno ministarstvo i Vlada TK dati podršku da se u 2019. godine obezbijede potrebna sredstva u cilju poboljšanja strukture zaposlenih u Centru, s obzirom da je resorno ministarstvo nadležno da provodi nadzor nad radom ustanova koje pružaju usluge socijalne zaštite i da je ovlašteno da učestvuje u postupku kreiranja standarda i normativa za rad ovih ustanova. Ovim bi bili stvoreni uslovi za efikasniji rad stručnih radnika Centra kako bi isti bili u mogućnosti raditi na sprječavanju povećanja delikvencije, narkomanije, broja djece u sukobu sa Zakonom i sve veće poremećaje u odnosima u porodici. Pored navedenog neophodno je da se nadležno ministarstvo uključi u aktivnosti u vezi sa primjenom standarda i normativa za obavljanje usluga socijalne zaštite s obzirom da se isti ne mogu ispoštovati niti u jednoj ustanovi a uzimajući u obzir godišnje izvještaje o obavljenom nadzoru i preporuke date ustanovama u postupku nadzora. Centar također očekuje da se i Vlada TK uključi u rješavanje finansijskih i drugih problema na način da pruži veću podršku u opremanju Centra savremenom opremom i da obezbijedi sredstva za makar djelimično pokrivanje troškova koji su izazvani stalnim promjenama Zakona i odluka, revizijama prava, i sl. Prema trenutnim kretanjima u društvu, ekonomsko finansijskoj situaciji i već evidentiranim pojavama očekuje se da bi se obim poslova u Centru za socijalni rad u 2019. godini mogao povećati za otprilike 20-30%.

2. SOCIJALNA ZAŠTITA

Provođenje oblika i mjera socijalne zaštite u 2019. godini, Centar za socijalni rad će kao i do sada usmjeriti na pružanje zaštite i pomoći za sljedeće kategorije građana:

- djecu bez roditeljskog staranja;
- odgojno zanemarenu i vaspitno zapuštenu djecu;
- djecu čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama;
- lica sa invaliditetom i lica ometena u fizičkom ili psihičkom razvoju;
- materijalno neosigurana i za rad nesposobna lica;
- stara lica bez porodičnog staranja;
- lica sa društveno negativnim ponašanjem;
- lica izložena zlostavljanju i nasilju u porodici;
- lica i porodice u stanju socijalne potrebe kojima je usljed posebnih okolnosti potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite;
- druge građane u stanju socijalne potrebe.

Svim navedenim kategorijama građana Centar za socijalni rad Tuzla će, u skladu sa svojim nadležnostima i mogućnostima, biti na raspolaganja i sprovoditi postupke za ostvarivanje Zakonom utvrđenih prava tokom 2019. godine. Posebna pažnja će se usmjeriti na one građane i porodice koje su socijalno najviše ugrožene, a uzimajući u obzir kompletnu ekonomsko finansijsku situaciju u državi.

2. 1. OSNOVNA PRAVA LICA SA INVALIDITETOM

Odredbama Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom⁸ reguliše se socijalna zaštita lica sa invaliditetom. Prava osoba sa invaliditetom koja proizilaze iz Zakona su:

- lična invalidnina;
- dodatak za njegu i pomoć od strane drugog lica;
- ortopedski dodatak;
- nabavka ortopedskih i drugih pomagala;
- prioritetno zapošljavanje.

O navedenim pravima u prvom stepenu rješava Centar, dok je odredbama Zakona utvrđena nadležnost Federalnog ministarstva rada i socijalne politike za priznavanje ovih prava.

⁸ Službene novine FBiH broj: 36/99, 54/04, 39/06 i 14/09)

U svom dosadašnjem radu Centar nije bio u mogućnosti da omogući osposobljavanje za rad kao i zapošljavanje ove kategorije lica iako to važeća legislativa predviđa. Očekuje se da bi u narednom periodu i ova aktivnost Centra trebala da bude realizovana, s tim da je u tom dijelu zaista potrebna dodatna podrška iz federalnog i kantonalnog budžeta s obzirom da su na nivou Federacije BiH i na nivou kantona doneseni propisi koji definišu obavljanje ove djelatnosti Centra. Realizacijom ovih aktivnosti došlo bi se do stvaranja uslova da što veći broj lica radi i živi od proizvoda svog rada a ne da čeka ostvarenje socijalnih prava.

Tabela 1.

Lica sa invaliditetom, broj korisnika za 2018 i procjena za 2019. godinu			
<i>Broj korisnika u 2018. godini</i>		<i>Procjena broja korisnika u 2019. godini</i>	
Broj primljenih zahtjeva	Broj riješenih zahtjeva	Broj primljenih zahtjeva	Broj riješenih zahtjeva
446	426	500	500

U obavljanju ovog dijela poslova kada je u pitanju Centar veliki problem predstavljaju stalne izmjene i dopune federalnih i kantonalnih propisa. Za očekivat je da će se to dešavati i u 2019. godini, te će se i u tom dijelu obim poslova Centra povećavati.

2. 2. NOVČANA I DRUGA MATERIJALNA POMOĆ

Novčana i druga materijalna pomoć sastoji se od:

- stalne novčane pomoći;
- novčane naknade za njegu i pomoć od strane drugog lica;
- druge materijalne pomoći.

2. 2. 1. STALNA NOVČANA POMOĆ

Stalna novčana pomoć kao oblik zaštite lica i porodica u stanju socijalne potrebe predstavlja obezbjeđenje minimuma naknade za socijalnu sigurnost korisnika.

Pravo se temelji na potpunoj nesposobnosti članova porodice za rad i privređivanje i nedovoljnih prihoda za izdržavanje.

Tabela 2.

Broj korisnika u 2018.god.	Očekivani broj korisnika u 2019. god.
731	760
Isplaćeno u KM 2018	Očekuje se isplata 2019
1.204,569,49	1.300.000,00

U 2018. godini stalna novčana pomoć je iznosila 123,00 KM mjesečno za lica i 37,00 KM mjesečno na ime porodičnog dodatka.

2. 2. 2. NOVČANA NAKNADA ZA POMOĆ I NJEGU

Novčanu naknadu za pomoć i njegu od strane drugog lica mogu ostvariti lica, kojima je zbog trajnih promjena u zdravstvenom stanju prijeko potrebna pomoć i pomoć od strane drugog lica.

Tabela 3.

Broj korisnika novčane naknade za 2018. godinu	Očekivani broj korisnika U 2019. godini
1987	2000

Poseban a svakako očekivan problem u radu Centra jesu kontinuirane revizije korisnika određenih prava koju provodi resorno ministarstvo. To vrlo često izazove velike troškove Centru za socijalni rad i zahtijeva angažovanje novih materijalnih i kadrovskih resursa. Pojavi se potreba za ponovnim provođenjem upravnog postupka, izdavanjem rješenja o korištenju ili prestanku prava, slanje predmeta na komisiju, plaćanje troškove poštarine za uručena rješenja, povećanje potrošnje papira i tonera i sl. Takvi poslovi iziskuju i svakodnevne troškove na telefonske razgovore, odgovore na dopise, izrade rješenja, dostave predmeta na komisije, kao i dostava predmeta Federalnom ministarstvu za rad i socijalnu politiku, itd. U tom pravcu bi se u slučaju pojave ovog obima poslova od resornog ministarstva trebala obezbijediti potrebna sredstva.

2. 2. 3. JEDNOKRATNE NOVČANE POMOĆI

Jednokratna novčana pomoć se dodjeljuje za stanje socijalne potrebe nastale usljed smrti jednog ili više članova porodice, povratka sa liječenja, otpuštanje sa izdržavanja kazne zatvora ili izvršavanja odgojne mjere, te za druga stanja socijalne potrebe.

Tabela 4.

Broj korisnika u 2018. god.	Očekivani broj korisnika u 2019.god
765	800

2. 2. 4. INTERVENTNE NOVČANE POMOĆI

Interventna finansijska pomoć se dodjeljuje za građane Grada Tuzla koji se privremeno nađu u stanju socijalne potrebe usljed nepredviđenih okolnosti izazvanih višom silom, iznenadnom bolešću ili drugim nepredviđenim okolnostima. Odobravanje interventne novčane pomoći vrši se u skladu sa kriterijima utvrđenim Pravilnikom o kriterijima i postupku za ostvarivanje prava na proširene oblike socijalne pomoći, kao i interventnu novčanu pomoć za lica u stanju socijalne potrebe na području Grada Tuzla ("Službeni glasnik Općine Tuzla" broj: 11/10, 2/11 i "Službeni glasnik Grada Tuzla" broj: 1/17). Sredstva za ove namjene obezbjeđuju se u Budžetu Grada Tuzla.

Broj korisnika jednokratne novčane pomoći i visina pomoći za 2018.godinu i 2019. godinu

Broj korisnika u 2018. godini

576

Očekivani broj korisnika u 2019.god

600

2. 3. USLUGE SOCIJALNOG I DRUGOG STRUČNOG RADA

Centar za socijalni rad Tuzla će i u 2019. godini građanima pružati usluge socijalnog i drugog stručnog rada. To će moći ostvarivati pojedinci, porodice i društvene grupe, neovisno od materijalne mogućnosti i korištenja nekog od oblika socijalne zaštite, radi zaštite njihovih prava i interesa i sprečavanja pojava i ublažavanja posljedica socijalnih problema. Ukoliko bi došlo do kadrovskog i materijalnog jačanje Centra za socijalni rad, tokom 2019. godine, stvorili bi se dosta povoljniji uslovi za timski, preventivni i savjetodavni rad.

2. 4. PORODIČNA ZAŠTITA

Porodični zakon Federacije BiH propisuje da je Centar organ starateljstva, odnosno organ društveno – pravne zaštite porodice. Kao takav, Centar ima posebna ovlaštenja i prava iz oblasti zaštite braka, porodice i njenih članova, maloljetne djece kao i odraslih osoba koji su pod starateljstvom, te je samim tim i njegova uloga vrlo značajna. Poglavlja Porodičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine u kojima su sadržane obaveze Centra su:

- Posredovanje;
- Usvojenje;
- Prava i dužnosti roditelja i djece;
- Zaštita prava i interesa djece;
- Starateljstvo:
- Izdržavanje;
- Imovinski odnosi roditelja i djece;
- Postupak pred sudom.

Tokom 2019. godine Centar za socijalni rad Tuzla će u kontinuitetu u skladu sa odredbama Porodičnog zakona obavljati slijedeće poslove:

- posredovanje prije razvoda braka;
- davanje mišljenja i prijedloga o povjeri, izdržavanju i kontaktiranju djece u brakorazvodnim sporovima;
- davanje mišljenja i prijedloga o izmjeni sudske odluke o povjeri djece;
- mišljenje za izmjenu sudske odluke o visini izdržavanja;
- donošenje odluka o povjeri, izdržavanju i kontaktiranju sa djecom;
- donošenje odluka o izdržavanju bračnog ili vanbračnog partnera;
- davanje mišljenja za sklapanje braka maloljetnim licima;
- davanje mišljenja i prijedloga o povjeri djece iz vanbračne zajednice;
- pružanje pomoći u staranju o djetetu i pomoć u otklanjanju poremećenih porodičnih i bračnih odnosa;
- nadzor nad ostvarivanjem roditeljskog staranja;
- davanje saglasnosti za raspolaganjem imovinom;
- nadzor nad ostvarivanjem kontakata djeteta sa roditeljem sa kojim ne živi nakon razvoda braka;
- prisustvo raspravama na sudu.

U okviru obavljanja navedenih poslova u ovoj oblasti u toku 2019. godine poseban angažman Centra biće na:

- zaštiti privatnosti porodičnog života;
- jačanju porodice kao osnovne ćelije društva;
- ravnopravnosti, međusobnom pomaganju i poštovanju članova porodice;
- obavezama roditelja da osiguraju zaštitu interesa i dobrobiti djeteta i njegovoj odgovornosti, podizanju, odgajanju i obrazovanju djeteta;
- osiguranja zaštite porodice i djeteta;

- pružanje starateljske zaštite djeci bez roditeljskog staranja i odraslim osobama koje nisu sposobne starati se o sebi, svojim pravima, interesima i imovini;
- regulisanje statusnih pitanja djece (određivanje imena i prezimena djeteta, promjena prezimena, imena, upis djece u matične knjige rođenih, knjige državljana i drugo, davanje mišljenja za izdavanje putne isprave djetetu);
- učešće u postupcima oduzimanja i vraćanja poslovne sposobnosti.

Sve navedeno moguće je realizovati putem odgovarajućih edukacija, savjetovanja i konkretnih pružanja pomoći na terenu i u prostorijama Centra. Navedeno podrazumijeva kontinuiranu saradnju i organizovanje zajedničkih stručnih timova i edukativnih radionica sa školama i sa roditeljima i to ne samo u situacijama kada problem već postoji, nego i u okviru preventivnog angažmana i djelovanja.

U oblasti naznačenih poslova Centar za socijalni rad Tuzla u 2019. godini planira sljedeće aktivnosti:

- pružanje pomoći u sređivanju konfliktnih situacija u porodici = kontinuirano
- voditi postupke starateljstva - broj = 260
- posredovati prije tužbe za razvod braka - broj posredovanja = 35
- prisustvo ročištima - kontinuirano

2. 5. SMJEŠTAJ U HRANITELJSKE PORODICE

Prema procjenama Centra za socijalni rad Tuzla u oblasti zaštite lica pod starateljstvom, tokom 2019. godine, moglo bi doći do porasta obima poslova u njihovoj zaštiti i zbrinjavanju, te bi se isti mogli kretati u sljedećim omjerima:

- zaštita prava i interesa lica pod starateljstvom - 200
- provođenje neposrednog starateljstva Centra - 70
- smještaj i praćenje lica pod starateljstvom - kontinuirano

Tokom 2019. godine očekuje se porast broja djece koja će biti smještena u hraniteljske porodice. Navedeno je za očekivati prije svega iz razloga što je u Federaciji Bosne i Hercegovine po prvi puta donesen Zakon o hraniteljstvu i čija primjena je započela u martu 2018. godine. Ovim zakonom je na jedinstven način uređen institut hraniteljstva, uslovi za obavljanje hraniteljstva, vrste i broj hranitelja, edukacija hranitelja, podobnost hranitelja, kao i obaveze, odgovornosti i prava kako hranitelja tako i organa starateljstva tj. centara za socijalni rad. JU Centar za socijalni rad Tuzla je imenovao svog predstavnika i isti je završio edukaciju za edukatora hraniteljskih porodica koju je provelo Federalno ministarstvo za rad i socijalnu politiku. Stručni radnik ovog Centra (socijalni radnik) je jedini socijalni radnik na području Tuzlanskog kantona koji je završio ovu edukaciju i koji će u saradnji sa stručnim radnicima iz drugih organa i ustanova (Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i povratak TK i JU Dom za djecu bez roditeljskog staranja Tuzla) vršiti edukaciju svih hranitelja koji su već u procesu hraniteljstva i koji imaju lica na smještaju, kao i svih potencijalnih hranitelja koji se

jave kao zainteresovani za hraniteljstvo. S tim u vezi u toku 2019. godine za očekivati je značajno povećanje obima poslova Centra u ovoj oblasti i kontinuirano učestvovanje u projektima koji promovišu hraniteljstvo kao oblik zbrinjavanja djece bez roditeljskog staranja.

U okviru ovog segmenta Centar će takođe pažnju posvetiti radu sa porodicama sa nesređenim odnosima, njihovom usklađivanju, zaštiti djece u brakorazvodnom postupku, rješavanju odgojnih problema i problema zlostavljanja djece, pronalaženju hraniteljskih porodica, rješavanju problema u vanbračnim zajednicama, postupku ostvarivanja roditeljskog staranja, održavanju osobnih odnosa i neposrednih kontakata roditelja sa djecom i izdržavanja.

U oblasti naznačenih poslova u 2019. godini planira se sljedeće:

- posredovanje - broj predmeta = 35
- stručna pomoć roditeljima u uređenju osobnih odnosa i neposrednih kontakata sa djecom nakon razvoda braka = kontinuirano
- izrada izvještaja sudu u brakorazvodnim postupcima - broj predmeta = 150
- vođenje postupka i izrade rješenja o postavljanju posebnog staraoca = 180
- socijalno anamnestički podaci i psihopedagoška obrada usvojlaca = 5
- obrada maloljetničkih brakova - broj predmeta = 5

2. 6. SMJEŠTAJ U USTANOVE SOCIJALNE ZAŠTITE

Sa područja Grada Tuzla u ustanove socijalne zaštite, tokom 2019. godine, očekuje se da će potrebu za smještaj ostvariti oko 220 lica. Očekuje se povećan rast potreba za ovakvim vidom socijalne zaštite, a jedan od razloga je socioekonomsko stanje u društvu i sve veća nebriga srodnika i obveznika izdržavanja članova porodice.

Ovo upućuje na zaključak da je sve odsutnija solidarnost, humanost i druge pozitivne društvene vrijednosti u porodicama koje su prvenstveno obavezne voditi brigu o svojim srođnicima.

Kad je u pitanju smještaj djece u ustanove socijalne zaštite može se reći i da će Centar za socijalni rad i u 2019. godini raditi na tome da ta prava ostvare djeca bez roditeljskog staranja kojima je potrebna stalna briga i pomoć u zadovoljavanju njihovih životnih potreba. Ovakav smještaj smatramo samo privremenim rješenjem i tokom 2019. godine Centar će raditi mnogo više na smještaju djece u hraniteljske porodice.

2. 7. VANINSTITUCIONALNI OBLICI SOCIJALNE ZAŠTITE

Centar za socijalni rad Tuzla će tokom 2019. godine nastaviti koristiti i vaninstitutonalne oblike socijalne zaštite. Radi se o smještaju djece i odraslih u objekte koje su osnovale humanitarne i druge organizacije, koje ispunjavaju zakonske uslove i kriterije za smještaj.

3. ZAŠTITA CIVILNIH ŽRTAVA RATA

Očekuje se da će tokom 2019. godine, u skladu sa Zakonom, civilne žrtve rata ostvariti slijedeća prava:

- lična invalidnina – broj predmeta = 80
- mjesečna lična novčana primanja = 90
- dodatak za njegu i pomoć = 5
- ortopedski dodatak = 37
- porodične invalidnine = 180

Za realizaciju navedenog Centar za socijalni rad će imati značajno povećan obim administrativno - pravnog posla, te davanje savjetodavnih i drugih uputstava, kako u vezi sa pristupom, tako i sa načinom ostvarivanja i regulisanja prava u skladu sa zakonskim odredbama koji uređuju oblast socijalne zaštite. Povećanje obima posla očekuje se radi redovne revizije koja se u skladu sa Zakonom provodi tokom svake godine.

4. ZAŠTITA PORODICE SA DJECOM

Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom na veoma kvalitetan način uređeni su odnosi, u okviru međunarodnih normi sa aspekta usluga socijalnog rada, ali i materijalnih naknada za potpunu zaštitu djece i nesmetano provođenje pravilnog odgoja i odrastanja. Međutim, citiranim Zakonom navedena oblast zaštite porodice sa djecom je svrstana u ostale oblike socijalne zaštite koji se finansiraju u skladu sa posebnim odlukama Vlade kantona i obezbjeđenim sredstvima u budžetu kantona.

U okviru planiranih sredstava u Budžetu TK za 2019. godinu očekujemo finansiranje jednog novog prava koje je uvedeno u 2018.godini a to je:

- pravo na pomoć u prehrani djece (jedan obrok) u predškolskom i osnovnom obrazovanju.

S obzirom je ovo pravo uspostavljeno 2018. godine počev od maja prema evidencijama Centra u 2018. godini je bilo 35 korisnika. Za očekivati je da u 2019. godini ukoliko se ovo pravo uspostavi od početka godine bude oko 60 korisnika.

Prava koja se trenutno realizuju, a koja se odnose na ovu oblast su:

- prava za majke - porodilje koje su u radnom odnosu i to u vidu refundacije naknada umjesto plaće;
- uvećani dodatak za djecu koja boluju od celijakije, TBC-a, leukemije, ciroze jetre, karcinoma, šećerne bolesti i djecu sa smetnjama u razvoju
- jednokratne pomoći za žene majke - porodilje koje nisu u radnom odnosu za opremanje novorođenčeta;
- pravo na prehranu djeteta do šest mjeseci
- pravo na troškove prevoza.

Očekivani broj korisnica naknada umjesto plaće ženi - majci u 2019. godini je 350.

Očekivani broj korisnika prava na uvećani dječiji dodatak je 350, a prava na finansiranje troškova prevoza je 260.

Očekivani broj korisnika prava na jednokratne novčane pomoći za opremanje novorođenčeta je 180.

S obzirom da je pravo na prehranu djeteta do šest mjeseci pravo koje se počelo primjenjivati od marta 2018.godine, prema evidencijama Centra u 2018. godini je bilo 169 korisnika. Za očekivati je da u 2019. godini ukoliko se ovo pravo uspostavi od početka godine bude oko 200 korisnika.

Sve ovo nije dovoljno za zaustavljanje negativnih tokova u padu nataliteta, pravilnog odgoja, odrastanja i obrazovanja djece te je potrebno da Ministarstvo za rad i socijalnu politiku, odnosno Vlada TK u narednom periodu nastavi sa aktivnostima na povećanju iznosa sredstava koja se planiraju u budžetu a koja su za ove namjene.

5. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Zdravstvena zaštita socijalno ugroženih građana Grada Tuzla i u 2019. godini biće jedan od važnih segmenata u radu Centra. To se prije svega odnosi na:

- korisnike stalne novčane pomoći;
- korisnike naknada po osnovu civilne žrtve rata;
- djecu i odrasle osobe smještene u ustanove socijalne zaštite ili u drugu porodicu
- za djecu od rođenja do polaska u školu kao i za lica starija od 65. godina koja nemaju osiguranje po bilo kom drugom osnovu.

Radi se dakle o kategoriji građana koje ne ostvaruju zdravstvenu zaštitu po bilo kom drugom osnovu.

U 2018. godini na području Grada Tuzla zdravstvenu zaštitu koristilo je 1024 korisnika, a 2019. godini bi bilo za očekivati povećanje za oko 10%.

6. RAD NA PREVENCIJI I SPREČAVANJU NEGATIVNIH DRUŠTVENIH POJAVA

6. 1. RAD SA ODGOJNO ZAPUŠTENOM I DELIKVENTNOM DJECOM I OMLADINOM

Centar za socijalni rad je značajna karika u lancu institucija koje se bave prevencijom suzbijanja ovih pojava. Rad sa djecom koja su došla u sukob sa Zakonom i djecom koja pokazuju znakove asocijalnog ponašanja je veoma kompleksan i odgovoran, te zahtjeva multidisciplinarni pristup.

Centar za socijalni rad je zakonski jedina institucija izvan pravosudnog sistema, koji obavlja radnje u pripremnom postupku, provođenju odgojnih preporuka i odgojnih mjera vaninstitucionalnog karaktera i izvještavanja suda o provođenju ovih mjera, te provođenja preventivnih programa. Zbog toga bi u većim gradovima, kao što je Tuzla, u Centru za socijalni rad trebalo da postoji odjeljenje za rad sa maloljetnicima u sukobu sa Zakonom, gdje bi radio tim stručnjaka različitih profila. Međutim, zbog nedovoljnog broja zaposlenih vrlo je teško pratiti stepen resocijalizacije maloljetnika unutar provođenja mjera pojačanog nadzora roditelja i pojačanog nadzora organa starateljstva, a u kojima aktivno učestvuje Centar za socijalni rad.

U vezi s navedenim u 2019. godini planira se sljedeći obim poslova:

- rad sa maloljetnicima koji pokazuju poremećaje u ponašanju = 100
- stručna obrada maloljetnika - predmeta = 40
- mjere pojačanog nadzora roditelja i organa starateljstva - predmeta = 10
- pružanje pomoći roditeljima u odgoju djece - broj predmeta = 50
- prisustvo raspravama na Sudu za maloljetnike - predmeta = 100

6. 2. NASILJE U PORODICI

Ovo je sve izraženiji problem u našem društvu. Velika je uloga Centra za socijalni rad u suzbijanju i sprečavanju te negativne pojave.

Centar za socijalni rad će i tokom 2019. godine, u skladu sa potpisanim Protokolom, raditi na unapređenju zaštite žrtava nasilja u porodici, na prevenciji nasilja u porodici, te na razvoju mjera zaštite prava u cilju dobrobiti osoba izloženih nasilju u porodici na području Grada Tuzla. Posebna pažnja će biti posvećena rješavanju slučajeva postojanja nasilja, radne eksploatacije i drugih oblika ugrožavanja prava djeteta koji će biti prezentirani posebno formiranom tijelu Radna grupa za sigurnost djece Grada Tuzla.

6. 3. TRGOVINA LJUDIMA

Pored klasične trgovine ljudima postoji još jedan vid trgovine (kupoprodaja mlade) koja je naročito izražena među romskom populacijom. U toku 2018. godine Centar za socijalni rad Tuzla je pokrenuo određeni broj postupaka pred nadležnim organima u cilju donošenja sudskih odluka i realizacije postupka odgovornosti počinitelaca određene vrste krivičnih djela koja se tiču doma i porodice. Za narednu godinu u okviru Programa rada Centra je svakako intenziviranje saradnje sa nadležnim pravosudnim organima u cilju okončanja pokrenutih postupaka i izricanja određenih sankcija počiniocima ovih djela. Pri tome posebnu pažnju će se posvetiti savjetodavnom radu i informisanju građanstva, a posebno ove rizične populacije o posljedicama i odgovornosti za pričinjena djela iz oblasti trgovine ljudima.

Centar za socijalni rad će i u 2019. godini, u skladu sa svojim nadležnostima i zahtjevima policijskih i pravosudnih organa intenzivno uključivati u rješavanje ovih problema na području Grada Tuzla.

6. 4. SKITNJA I PROSJAČENJE

I ovo je jedna od negativnih pojava, koja sa krizom društva, postaje sve izraženija. Centar za socijalni rad istom se bavi kontinuirano (samostalno) u okviru nadležnosti i u saradnji sa drugim, naročito policijskim organima. Centar je u 2018. godini u saradnji sa službenicima Policijske uprave Tuzla formirao mješoviti tim koji je u kontinuitetu na raspolaganju kada se radi problemu djece zatečene u prosjačenju i njihovog smještaja, te procesuiranja odgovornih. I u 2019. godini Centar će nastaviti sa evidentiranjem, djelovanjem i sprečavanjem tih pojava, reagovanja u datom momentu, a sve u skladu sa svojim raspoloživim kapacitetima i kapacitetima ustanove u koju se djeca zatečena u skitnji i prosjačenju zateknu a to je Prihvatilište JU Dom za djecu bez roditeljskog staranja Tuzla.

7. OSTALE AKTIVNOSTI

Pored redovnih (osnovnih) aktivnosti Centar za socijalni rad Tuzla, u toku 2019. godine, bavit će se i drugim, veoma važnim i složenim poslovima, koji zahtijevaju i individualni i timski stručni rad. Jedan dio tih aktivnosti se odnosi na:

- posredovanje u razvodu brakova;
- posredovanje u radu sa osuđenim licima i njihovim porodicama;
- izradu socijalne karte Grada Tuzla;
- unapređenje informatičko tehničke opremljenosti Centra i unapređenje uslova rada;
- administrativno - tehnički poslovi.

7. 1. POSREDOVANJE U RAZVODU BRAKOVA

Ovu aktivnost Centar za socijalni rad provodit će u skladu sa Porodičnim zakonom F BiH. To podrazumijeva:

- razgovore i pokušaje mirenja osoba u bračnoj zajednici;
- uzimanje izjava od oba supružnika;
- povjeru djece na zaštitu i vaspitanje;
- dogovor o učešću roditelja u izdržavanju djece kod kojih ona neće živjeti;
- dogovor o održavanju ličnih odnosa i neposrednih kontakata roditelja sa djecom.

Tabela 6. Broj obavljenih posredovanja

2018. (stanje)	2019. (plan)
29	35

Zbog ukupnog stanja u društvu (neuređen sistem, nezaposlenost, drugi problemi mladih), kao i zbog poremećenih društvenih vrijednosti, te iz drugih razloga očekuje se porast razvoda brakova, u 2019. godini, u odnosu na 2018. godinu, s tim što se ne može govoriti o procentualnom povećanju jer se u određenim periodima i nepredviđenim situacijama teško može precizirati nastanak određene pojave.

7.2. POSREDOVANJE U RADU SA OSUĐENIM LICIMA I NJIHOVIM PORODICAMA

Tokom 2018. godine Centar za socijalni rad Tuzla će u skladu sa Zakonom, a po zahtjevima sudova ili kazneno popravnih zavoda vršiti posredovanje u radu sa osuđenim licima i njihovim porodicama. To podrazumjeva izradu cjelovite socijalne anamneze i izvještaja, pružanje pomoći porodici osuđenika ako je u stanju socijalne potrebe, zbrinjavanju djece u ustanovu ili porodicu, itd.

Tabela 7. Broj urađenih socijalnih anamneza u 2018.godini i 2019. godini

2018. (stanje)	2019. (plan)
89	100

7. 3. IZRADA SOCIJALNE KARTE GRADA TUZLA

Aktivnosti oko izrade socijalne karte Grada Tuzla Centar je započeo u novembru 2017. godine u saradnji sa nevladinim organizacijama Udruženjem "Zemlja djece" BiH i Fondacijom Tuzlanske zajednice. Sporazumom koji je potpisan sa navedenim organizacijama predviđeno je anketiranje područja Mjesne zajednice Kiseljak i izrada softverskog rješenja za bazu podataka dobijenih popunjavanjem anketnih upitnika. Na raspolaganju je pored stručnih radnika Centra bio i određeni broj volontera iz romskih udruženja koji su radili na terenu. Nakon završenog anketiranja prikupljeni su podaci i isti su uneseni u elektronsku bazu odnosno softver koji je instaliran u JU Centar za socijalni rad Tuzla. Sa krajem 2018. godine je završena socijalna karta Romskog naselja Kiseljak i ista će biti prezentovana na jednoj od narednih sjednica Gradskog vijeća Grada Tuzla. Plan za 2019. godinu obuhvata izradu socijalne karte koja će obuhvatiti tri mjesne zajednice na području Grada Tuzla i to: Kreka, Mihatovići i preostali dio naselja Kiseljak. U tom pravcu je potpisan Memorandum o saradnji između Univerziteta u Tuzli – Edukacijsko rehabilitacijski fakultet, Udruženja "Zemlja djece u BiH" i JU Centar za socijalni rad Tuzla koji će zajedničkim djelovanjem izvršiti mapiranje socijalnih potreba građana u navedenim mjesnim zajednicama u cilju izrade socijalne karte ovog područja, s ciljem stvaranja dalje osnove za izradu socijalne karte Grada Tuzla. Finansijsku podršku za ovaj projekat je dala njemačka organizacija GIZ.

7.4. UNAPREĐENJE INFORMATIČKO TEHNIČKE OPREMLJENOSTI CENTRA

JU Centar za socijalni rad Tuzla je ustanova koja raspolaže sa značajnim brojem podataka i informacija koje su strogo lične prirode, a koje su osnov za ostvarivanje određenih prava i osnov za davanje izlaznih podataka o socijalnom stanju građana Grada Tuzla i njihovoj ugroženosti. Takođe, podaci sa kojima Centar raspolaže su strogo privatni i trebaju biti zaštićeni u svim segmentima jer se radi o povjerljivim podacima lične prirode, posebno podacima kada su u pitanju djeca. U toku 2018. godine su u skladu sa raspoloživim sredstvima realizovane aktivnosti kao što su: obezbjeđenje licenci i antivirus zaštite za sve računare koji se koriste u Centru, izrada web stranice Centra, nabavka i instaliranje servera za objedinjavanje baze podataka Centra sa odgovarajućom zaštitom te obnova kompletne računarske opreme sa kojom Centar raspolaže. Navedene aktivnosti će se nastaviti i u 2019. godini jer obezbjeđenje adekvatne informatičke baze sa odgovarajućim sistemom zaštite i povjerljivosti podataka je neophodno kako bi se nastavile aktivnosti na izradi socijalne karte Grada Tuzla ali i aktivnosti na kreiranju jedne kompletne informacije o socijalnom stanju stanovništva, te podataka o određenim pojavama i stanjima za koje se ad hoc pojavi potreba. Adekvatne i dobro zaštićene baze podataka, koje su prije svega ažurirane, predstavljaju osnov za apliciranje Centra na određene projekte i pozive koji su od interesa ne samo za Centar nego za cijelo područje Grada Tuzla.

7.5. ADMINISTRATIVNO TEHNIČKI POSLOVI

Kada su u pitanju ovi poslovi isti se obavljaju u okviru Centra za socijalni rad, i za iste se konstatno povećava obim što u konačnom traži dodatno angažovanje osoblja i određena materijalna sredstva. Navedeni poslovi nisu posebno definisani odredbama zakona koji uređuju oblast socijalne zaštite ali je svakodnevno obavljanja djelatnosti Centra nemoguće

bez ove grupe poslova. Radi se o izdavanju uvjerenja o poslovnoj sposobnosti, uvjerenja za potrebe gradske uprave, rješavanja po žalbama, i sl.

U okviru administrativno tehničkih poslova u Centru se obavlja značajan obim poslova jer se radi o svim postupcima koji se vode u Centru a kojima su obuhvaćeni postupci izrade pravilnika, procedura i drugih akata Centra koji se dostavljaju na usvajanje nadležnim tijelima ili za čije je donošenje nadležan direktor Centra. Takođe u okviru ovih poslova obavljaju se poslovi provođenja postupaka javnih nabavki saglasno odredbama Zakona o javnim nabavkama BiH.

Tabela 8. administrativno - tehnički poslovi 2018. i 2019. god.

VRSTE POSLA	2018. (stanje)	2019. (plan)
Uvjerenja o poslovnoj sposobnosti	362	400
Uvjerenja za Gradsku upravu	964	1000
Rješavanje po žalbama	92	100

8. SARADNJA SA OSNIVAČEM I DRUGIM SUBJEKTIMA

Ovo podrazumijeva saradnju sa Gradskom upravom Grada Tuzla, nadležnim ministarstvima u vladama F BiH i TK, MUP-om TK, sudovima, Tužilaštvom, mjesnim zajednicama, osnovnim i srednjim školama, medijima i drugim institucijama, ustanovama i subjektima, te s nevladinim organizacijama.

U tom smislu postoje već značajna iskustva i mjerljivi rezultati. Tokom 2019. godine i narednih godina saradnja će se poboljšavati i razvijati s osnovnim ciljem da svi zajedno više doprinesemo stabilizaciji socioekonomskog stanja naših građana, većim zadovoljenjem njihovih socijalnih i drugih potreba, sprečavanjem negativnih društvenih pojava i sl. Centar će inicirati niz konkretnih aktivnosti na uspostavljanju bolje međusobne informisanosti subjekata i na boljoj međusobnoj koordinaciji i saradnji. Isto tako Centar će uzeti aktivno učešće u akcijama koje budu pokretali drugi.

Posebnu pažnju Centar će i dalje povećati saradnji sa nevladinim organizacijama i to prije svega sa onim iz socijalnog sektora.

9. ZAPOŠLJAVANJE, STRUČNO USAVRŠAVANJE I EDUKACIJA RADNIKA

Zapošljavanju novih stručnih radnika, stručnom usavršavanju i edukaciji, Centar za socijalni rad će u 2019. godini posvetiti posebnu pažnju. U cilju primjene određenih standarda koji su utvrđeni na federalnom nivou ovaj Centar će nastaviti sa aktivnostima iz 2018. godine a koje se tiču obezbjeđenja potrebne podrške resornog ministarstva kao i značajniji angažman istog

u smislu realizacije obaveza nametnutih federalnim propisima. Navedeno podrazumijeva davanje određenih uputa i informacija, te zauzimanje stava resornog ministarstva kada je u pitanju odgovornost rukovodilaca ustanova za primjenu federalnih standarda. Ovaj Centar je u toku 2018. godine već nekoliko puta o tome pismeno i usmeno informisao resorno ministarstvo i aktivnosti u ovoj oblasti nastaviće i u 2019. godini.

Što se tiče stručnog usavršavanja i edukacije radnika Centra isto će se zasnivati na posebnim, pojedinačnim i kolektivnim programima i planovima Centra, nadležnih ministarstava i NVO. Svi uposleni imaju pravo i obavezu na stručno usavršavanje i edukaciju u skladu sa Zakonom. Edukacija će se odvijati putem seminara, savjetovanja, simpozijima, okruglih stolova i na druge načine. Svi uposleni, posebno stručni radnici imaće obavezu da prisustvuju svim navedenim i drugim oblicima edukacije i da se na taj način edukuju kako bi bili što bolje spremni za kvalitetno obavljanje svog vrlo odgovornog posla.

10. MATERIJALNO – TEHNIČKO JAČANJE I OPREMANJE

Da bi što kvalitetnije izvršavao svoju važnu i odgovornu društvenu funkciju Centar za socijalni rad, pored kvalitetnih stručnih radnika, mora imati i potrebna materijalno – tehnička sredstva i opremu. Trenutno Centru nedostaje određeni dio informatičke opreme (printeri), te je u tom dijelu potrebno značajnije angažovanje Centra u cilju obezbjeđenja potrebnih sredstava i u okviru Budžeta ali i na druge načine putem određenih projekata, javnih poziva i sl.

11. REALIZACIJA PROJEKATA

Sa krajem 2018. godine realizovana su tri vrlo značajna projekta a to su: u saradnji sa Fondacijom Tuzlanske zajednice otvorena je kancelarija u romskom naselju Kiseljak gdje socijalni radnik jednom sedmično u utvrđenom terminu boravi u kancelariji i pruža pomoć i usluge stanovnicima tog područja, zatim u saradnji sa Fondacijom Tuzlanske zajednice i Udruženjem "Zemlja djece u BiH" napravljena je socijalna karta romskog naselja Kiseljak i kao treći projekat je potpuno opremanje (krećenje, namještaj i sav propratni sadržaj) za "Sobu za viđanje djece" u JU Centar za socijalni rad Tuzla. Ovaj treći projekat realizovan je u saradnji sa Udruženjem Zemlja djece u BiH uz finansijsku podršku njemačke organizacije GIZ. Centar za socijalni rad će i u 2019. godini nastaviti realizaciju svih projekata u kojima je učestvovao u 2018. godini i koji i dalje traju, a u saradnji sa Osnivačem, nadležnim ministarstvima i NVO. Centar će realizovati i niz drugih projekata, koji će biti definisani i razrađeni.

ZAKLJUČAK

Navedeni Program rada nesporno upućuje na činjenicu da će se u JU Centar za socijalni rad Tuzla, u 2019. godini, obim poslova značajno povećati, prvenstveno očekujući povećanja broja predmeta u upravnom postupku, koji po svojoj prirodi ne spadaju u oblast socijalne zaštite, ali predstavljaju neophodnu aktivnost u ostvarivanju prava iz socijalne zaštite. Doći će i do povećanja svih drugih poslova, prije svega stručnih, vezanih za provođenje neposrednih oblika socijalne i dječije zaštite, te administrativno – tehničkih, finansijskih i drugih poslova. U vezi s tim radnici Centra za socijalni rad Tuzla, očekuju od nadležnih u

sistemu da u 2019. godini posvete znatno veću pažnju kadrovskom i materijalnom jačanju Centra, kako bi što kvalitetnije mogao odgovoriti na vrlo složene socio-ekonomske prilike u općini Tuzla i šire, svakako imajući u vidu opće ekonomsko stanje u državi.

PREDSJEDNICA UPRAVNOG ODBORA

Alma Bubić